

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Οι παρούσες οδηγίες έχουν ως σκοπό την ενημέρωση του προσωπικού που εργάζεται στα Ειδικά Σχολεία σε ότι αφορά τα συμπτώματα λοίμωξης από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2, τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος και τα προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του ιού. Οι κορωνοϊοί είναι μία ομάδα ιών που συνήθως προκαλούν αναπνευστικές λοιμώξεις, η σοβαρότητα των οποίων ποικίλλει στον άνθρωπο και στα ζώα.

Με βάση τα διαθέσιμα επιδημιολογικά δεδομένα, ο κορωνοϊός SARS-CoV-2 μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων που αποβάλλονται από το άτομο που έχει προσβληθεί από τον ιό, μέσω ομιλίας, βήχα ή πταρμού ή με την άμεση ή έμμεση επαφή με τις εκκρίσεις αναπνευστικού (δηλαδή μέσω μολυσμένων χεριών και επιφανειών). Ο χρόνος επώασης της νόσου υπολογίζεται σε 2-14 ημέρες με μέσο χρόνο επώασης τις 5,1 ημέρες.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ο ιός SARS-CoV-2 μπορεί να επιβιώνει σε επιφάνειες από λίγες ώρες έως αρκετές ημέρες και φαίνεται από μελέτες ότι εξαρτάται από τις περιβαλλοντικές συνθήκες (θερμοκρασία και υγρασία), καθώς και τον τύπο της επιφάνειας (μέταλλο, ξύλο, χαρτί, γυαλί, πλαστικό κ.ά.). Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, ο ιός φέρει λιπόφιλη εξωτερική στοιβάδα, γεγονός που καθιστά τον επαρκή και σχολαστικό καθαρισμό (χειρών και επιφανειών) απαραίτητη ενέργεια για την προφύλαξη μετάδοσης. Η ανωτέρω λιπόφιλη συμπεριφορά, μας οδηγεί στην αναγκαία λήψη σχολαστικών καθημερινών μέτρων καθαρισμού και απολύμανσης των επιφανειών και των αντικειμένων.

Το Υπουργείο Υγείας αναγνωρίζει πρωτίστως τη σημασία και την αναγκαιότητα παροχής εκπαίδευσης/θεραπείας κατά την περίοδο της πανδημίας. Λαμβάνοντας, επίσης, ως πρωταρχικό γνώμονα την προστασία όλων των πολιτών, και συνεπώς και των παιδιών, κατά την περίοδο διαχείρισης μίας παγκόσμιας και πρωτόγνωρης υγειονομικής κρίσης, συστήνει την υποστήριξη πολιτών (ενηλίκων και ανηλίκων) που ενδεχομένως να χρειάζονται επιπρόσθετη βοήθεια και υποστήριξη, για την επιτυχή τήρηση των οριζόντιων μέτρων προφύλαξης, όπως της υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης, που προβλέπονται για τη μείωση της διασποράς και τη διαφύλαξη της ατομικής προστασίας, ως αναφαίρετο δικαίωμα όλων των πολιτών της χώρας.

Το Υπουργείο Υγείας συστήνει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα Ειδικά Σχολεία και ειδικότερα:

- Στους εργαζόμενους, αλλά και στις ομάδες ατόμων, ιδιαίτερα ανήλικων παιδιών, που φοιτούν στα συγκεκριμένα σχολεία και κινδυνεύουν περισσότερο να νοσήσουν σοβαρά με COVID-19, λόγω της παρουσίας

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

υποκείμενων χρόνιων προβλημάτων υγείας, για παράδειγμα αναπνευστικά, καρδιολογικά και άλλα σοβαρά προβλήματα υγείας, όπως αναδεικνύεται και από τα δεδομένα της διεθνούς βιβλιογραφίας.

- Στους εργαζόμενους, αλλά και στις ομάδες ατόμων, ιδιαίτερα ανήλικων παιδιών, που φοιτούν στα Ειδικά Σχολεία και υπάρχει εν γένει δυσκολία εφαρμογής των απαραίτητων προφυλάξεων και μέτρων με σκοπό την αποτροπή της διασποράς του ιού υψηλής μεταδοτικότητας SARS-CoV-2.

A. Προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του COVID-19 στα Ειδικά Σχολεία

Τα προληπτικά μέτρα κατά της διασποράς του COVID-19 περιλαμβάνουν οδηγίες ατομικής υγιεινής, οδηγίες για τους εργαζόμενους, οδηγίες για τον περιορισμό των επαφών, οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, επιφανειών και αντικειμένων και διοικητικά μέτρα. Οι εργαζόμενοι οφείλουν να ακολουθούν τις οδηγίες ατομικής υγιεινής και ταυτόχρονα να φροντίζουν ώστε οι οδηγίες αυτές να τηρούνται και από τα παιδιά/άτομα, στο πλαίσιο των ιδιαιτεροτήτων του κάθε σχολείου και να προσαρμόζονται ανάλογα. Οι οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης απευθύνονται οριζόντια σε όλο το προσωπικό, αλλά ιδιαίτερα στο βοηθητικό προσωπικό (π.χ. φροντίστριες/καθαρίστριες, σχολικοί βοηθοί/συνοδοί).

1. Οδηγίες ατομικής υγιεινής

- Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα για τη μείωση του κινδύνου μόλυνσης από τον ιό.
- Αποφυγή κοινής χρήσης προσωπικών αντικειμένων.
- Σε βήχα ή φτέρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με χαρτομάντιλο. Το χρησιμοποιημένο χαρτομάντιλο πρέπει να απορρίπτεται αμέσως μετά τη χρήση τόσο από τα παιδιά όσο και από το προσωπικό μέσα στους κάδους απορριμμάτων.
- Τακτικό πλύσιμο των χεριών των παιδιών και των εργαζομένων, με υγρό σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα. Ακολουθεί προσεκτικό στέγνωμα των χεριών με χάρτινες χαρτοπετσέτες μίας χρήσης, οι οποίες θα απορρίπτονται στους κάδους απορριμμάτων.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Τα παιδιά και οι εργαζόμενοι μπορούν εναλλακτικά να χρησιμοποιούν αντισηπτικό αλκοολούχο διάλυμα (περιεκτικότητας 60% σε αλκοόλη) ή χαρτομάντιλα με αλκοόλη. Συστήνεται καλό τρίψιμο των χεριών μέχρι το αντισηπτικό να στεγνώσει. Τα χέρια πρέπει να πλένονται καλά οπωσδήποτε πριν τη λήψη τροφής.

2. Προσωπικό

- Το προσωπικό θα πρέπει να εφαρμόζει τις οδηγίες ατομικής υγιεινής, όπως αναφέρονται πιο πάνω. Όλο το προσωπικό των Ειδικών Σχολείων πρέπει να βρίσκεται σε εγρήγορση για πιθανή εμφάνιση συμπτωμάτων, σύμφωνα με τη «*Λίστα Κλινικών Συμπτωμάτων για Καθημερινό Αυτοέλεγχο*» (Παράρτημα 1).
- Το προσωπικό θα πρέπει να απομακρύνεται από την εργασία, σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων συμβατών με λοίμωξη από τον νέο κορωνοϊό ή σε περίπτωση επαφής με επιβεβαιωμένο ή ύποπτο κρούσμα, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα λάβει από τη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων. (ΜΕΕ&ΕΛΝ). Η διάρκεια της απομάκρυνσης από τα εργασιακά καθήκοντα θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου, καθώς και από τις κατευθυντήριες οδηγίες που ισχύουν ανάλογα με την τρέχουσα φάση της επιδημίας.

3. Περιορισμός επαφών και διατήρηση αποστάσεων, όσο είναι εφικτό:

- Αποφυγή επαφής με άτομα που έχουν συμπτώματα λοίμωξης
- Αποφυγή στενής επαφής (χειραψίες, αγκαλιές και φιλιά)
- Αποφυγή των συναθροίσεων και του συγχρωτισμού οπουδήποτε
- Αποφυγή επαφής με άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.

4. Οδηγίες καθαρισμού και απολύμανσης

- Ο νέος κορωνοϊός μπορεί να επιβιώσει σε επιφάνειες και αντικείμενα από ώρες έως ημέρες, ενώ οι υψηλότερες θερμοκρασίες και η έκθεση στο ηλιακό φως μειώνουν τον χρόνο επιβίωσής του.
- Ο καθαρισμός των επιφανειών με σαπούνι και νερό απομακρύνει την οργανική ύλη (μικροοργανισμούς και ρύπους) από τις επιφάνειες και μειώνει τον κίνδυνο εξάπλωσης του COVID-19.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Η χρήση απολυμαντικών σκοτώνει τους παθογόνους μικροοργανισμούς που έχουν επιμολύνει επιφάνειες και αντικείμενα, μειώνοντας ακόμη περαιτέρω τον κίνδυνο εξάπλωσης της λοίμωξης. Επειδή η παραμονή οργανικής ύλης πάνω στις επιφάνειες αδρανοποιεί τα απολυμαντικά, συστήνεται όπως πριν την εφαρμογή τέτοιων ουσιών (π.χ. χλωριούχου διαλύματος) η επιφάνεια να έχει καθαριστεί πρώτα με κοινά καθαριστικά.

4.1. Διαδικασία καθημερινής καθαριότητας στα Ειδικά Σχολεία

- Το προσωπικό καθαριότητας κατά τη διάρκεια των εργασιών του θα πρέπει να χρησιμοποιεί τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό που περιλαμβάνει προστατευτική μάσκα, κατά προτίμηση χειρουργική, προστατευτικά γάντια μίας χρήσης και πλαστική ποδιά μίας χρήσης. Αμέσως μετά την αφαίρεση των γαντιών τα χέρια θα πρέπει να πλένονται πολύ καλά με νερό και σαπούνι ή αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (τουλάχιστον >60% αλκοόλη). Τα αντισηπτικά διαλύματα τοποθετούνται σε ασφαλές σημείο, ώστε να μην είναι προσβάσιμα στα παιδιά.
- Όλες οι αίθουσες του σχολείου θα πρέπει να αερίζονται πολύ καλά, ιδιαίτερα πριν αλλά και κατά τη διάρκεια του καθαρισμού τους.
- Η καθαριότητα των επιφανειών με κοινό απορρυπαντικό ή υγρό σαπούνι προηγείται της χρήσης απολυμαντικών, ιδιαίτερα δε όταν αυτές είναι εμφανώς λερωμένες.
- Συστηματικός και καθημερινός καθαρισμός, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2», των λείων επιφανειών και ιδιαίτερα αυτών που αγγίζονται πιο συχνά από τα μέλη της σχολικής κοινότητας (πόμολα, διακόπτες, πάγκοι, γραφεία, θρανία κ.ά.).
- Για τον καθαρισμό του εξοπλισμού και ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών συσκευών πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμες οδηγίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα (**τουλάχιστον 60% αλκοόλης**) σε μαντηλάκια ή ψεκασμούς, ενώ οι επιφάνειες θα πρέπει να στεγνώσουν καλά πριν χρησιμοποιηθούν από άλλο άτομο.

4.2. Σχετικά με τα απολυμαντικά επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Η χλωρίνη δεν αναμειγνύεται ποτέ με άλλα απορρυπαντικά ή διαλύματα αμμωνίας.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Τα διαλύματα χλωρίνης εφαρμόζονται σε επιφάνειες για τουλάχιστον ένα (1) λεπτό και η αποτελεσματικότητα της δράσης τους διαρκεί για τουλάχιστον 24 ώρες.
- Η χρήση των απολυμαντικών θα πρέπει να γίνεται, όπου επιτρέπεται ανάλογα με το είδος της επιφάνειας, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Η αραίωση των απολυμαντικών, ο χρόνος εφαρμογής τους, ο χρόνος αερισμού του χώρου και ο εξοπλισμός του προσωπικού καθαριότητας θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες χρήσης του κάθε προϊόντος.
- Τα απολυμαντικά πρέπει να αποθηκεύονται και να κρατούνται μακριά από παιδιά.
- Το διάλυμα χλωρίνης πρέπει να είναι σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2».
- Ο προαύλιος χώρος καθαρίζεται με κοινά απορρυπαντικά και νερό.

5. Ειδικό Σχολείο με επιβεβαιωμένο θετικό κρούσμα COVID-19

Βασικές αρχές

- Απομονώνονται όλοι οι χώροι που χρησιμοποιούνταν από το επιβεβαιωμένο θετικό με COVID-19 μέλος της σχολικής μονάδας, προτού ξεκινήσει ο καθαρισμός με χρήση χλωριούχου διαλύματος, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα έκθεσης άλλων ατόμων που βρίσκονται στο σχολικό περιβάλλον.
- Οι εξωτερικές πόρτες και τα παράθυρα πρέπει να παραμείνουν ανοικτά, ώστε να γίνει επαρκής αερισμός του χώρου. Αν υπάρχει δυνατότητα, ο καθαρισμός της αίθουσας να ακολουθεί μετά από 24ωρο αερισμό της.
- Το προσωπικό καθαριότητας θα πρέπει να επιμεληθεί όλους τους χώρους που χρησιμοποιήθηκαν από το επιβεβαιωμένο θετικό κρούσμα με COVID-19 (γραφεία, τουαλέτα, κοινόχρηστοι χώροι, αίθουσες, θεραπευτήρια, τραπεζαρία κ.λπ.), εστιάζοντας κυρίως στις επιφάνειες όπου υπήρξε επαφή.
- Το προσωπικό καθαριότητας θα πρέπει πάντα να φοράει τον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό (χειρουργική μάσκα, ολόσωμη ποδιά με μακριά μανίκια, γάντια, γυαλιά/ασπίδες προσώπου).

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Ο εξοπλισμός καθαρισμού πρέπει να είναι μίας χρήσης.
- Η διαδικασία καθαριότητας και εφαρμογής απολυμαντικών στις επιφάνειες γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2».

6. Πρόσθετα προληπτικά μέτρα

- Όλο το προσωπικό να τύχει εξέτασης COVID-19 και όσα από τα παιδιά επιθυμούν, με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων τους, μπορούν επίσης να προβούν σε εξέταση για COVID-19.
- Η χρήση προστατευτικής μάσκας καθίσταται υποχρεωτική από τον γενικό πληθυσμό, ηλικίας 12 ετών και άνω σε εσωτερικούς χώρους όπου υπάρχει αυξημένη συνάθροιση κοινού, σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Υγείας, ημερομηνίας 24 Αυγούστου 2020. Σε σχέση με τα παιδιά, η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική για μαθητές μέσης εκπαίδευσης στις αίθουσες διδασκαλίας και στους κλειστούς χώρους του σχολείου. Η χρήση μάσκας κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων είναι προαιρετική, δεδομένου ότι τηρείται η φυσική αποστασιοποίηση. Εξάιρεση για μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικούς αποτελούν ειδικές περιπτώσεις, όπου η χρήση της μάσκας δεν συστήνεται λόγω υποκείμενων νοσημάτων ή /και άλλων καταστάσεων. Συγκεκριμένα, για παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές, αναπηρίες ή άλλες ειδικές ιατρικές καταστάσεις, οι οποίες μπορούν να επηρεαστούν από τη χρήση μάσκας, η χρήση μάσκας δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική και θα πρέπει, εξατομικευμένα, να αξιολογείται από τον εκπαιδευτικό και/ή τον προσωπικό ιατρό/παιδίατρο του παιδιού.
- Θα πρέπει να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός μεγάλου αριθμού παιδιών και ενηλίκων σε κοινόχρηστους χώρους ή αίθουσες (θέατρο, αίθουσες πολλαπλής χρήσης κ.λπ.).
- **Ο μέγιστος αριθμός παιδιών/ενηλίκων, ανάλογα με το μέγεθος της αίθουσας, θα είναι μέχρι 25 άτομα με αυστηρή τήρηση των μέτρων καθαριότητας επιφανειών, συνεχόμενου αερισμού του χώρου και αποφυγής συνωστισμού.**
- **Διατηρείται απόσταση τουλάχιστον ενός (1) μέτρου μεταξύ των παιδιών στην αίθουσα, στα δωμάτια και στους εξωτερικούς χώρους.**
- Να αποφεύγεται η κοινή χρήση μολυβιών, στυλό και άλλων προσωπικών αντικειμένων.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Παιχνίδια ή άλλα αντικείμενα τα οποία δεν είναι εύκολο να πλένονται ή να απολυμαίνονται, να μη χρησιμοποιούνται. Λούτρινα αντικείμενα ή παιχνίδια που είναι απαραίτητο να χρησιμοποιούνται μόνο από ένα παιδί και να πλένονται στους 60°C-90°C για να απολυμαίνονται πριν χρησιμοποιηθούν από άλλο παιδί.
- Το πλύσιμο παιχνιδιών τα οποία έχουν έρθει σε επαφή με αναπνευστικές εκκρίσεις (ρινικές, στοματικές) να τοποθετούνται ξεχωριστά, μέχρι να πλυθούν από κάποιο άτομο που φορεί γάντια.
- Βιβλία ή άλλα χάρτινα αντικείμενα δεν θεωρούνται υψηλού κινδύνου για μετάδοση του ιού.
- Κάθε κρεβάτι να είναι **στην προβλεπόμενη απόσταση τουλάχιστον του ενός (1) μέτρου και να χρησιμοποιείται αποκλειστικά από το ίδιο άτομο**. Σε περίπτωση που υπάρχει κρεβάτι, το οποίο χρησιμοποιείται από άλλα παιδιά, θα πρέπει πριν τη χρήση από κάθε παιδί να αλλάζονται σεντόνια και μαξιλάρια.
- Ο ιματισμός να πλένεται καθημερινά στους 60°C-90°C.
- Ο/Η σχολικός/ή βοηθός/συνοδός (σχβ/σ) προτού αλλάξει την πάνα του παιδιού να πλένει τα χέρια του παιδιού και τα δικά του και ακολούθως να φοράει γάντια.
- Τα γάντια και οι χρησιμοποιημένες πάνες να τοποθετούνται σε ειδικές σακούλες απορριμμάτων και να ξαναπλένονται τα χέρια του παιδιού.
- Ο χώρος όπου έγινε η αλλαγή να απολυμαίνεται με αλκοολούχο διάλυμα.
- Να ακολουθείται η ίδια διαδικασία με καινούριο ζευγάρι γαντιών όταν θα γίνει αλλαγή πάνας σε άλλο παιδί.

7. Πλύσιμο/σίτιση/κράτημα παιδιού/ατόμου

- Οι σχβ/σ να φέρουν ειδικές προστατευτικές μακρυμάνικες ποδιές μίας χρήσης, μάσκες και επιπλέον διαφανές πλαστικό προστατευτικό (διαφανής προσωπίδα) όταν πρόκειται να κρατήσουν ένα παιδί ή να το ταΐσουν.
- Τα ρούχα του παιδιού να αλλάζονται εάν είναι λερωμένα, ή εάν έχουν εκκρίσεις, και να τοποθετούνται προσεκτικά σε πλαστικές σακούλες.
- Οι σχβ/σ να πλένουν τα χέρια τους πριν και μετά την επαφή τους με παιδιά.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Όλα τα αντικείμενα σίτισης π.χ. κουτάλια, πιρουνία, μπιμπερό να πλένονται κανονικά με ειδικό υγρό σαπούνι.

8. Προετοιμασία φαγητού και γεύματος

- Οι γονείς ενθαρρύνονται να ετοιμάζουν το φαγητό στο σπίτι και να το στέλνουν στο σχολείο.
- Προσωπικό που θα ετοιμάζει και σερβίρει το φαγητό στα παιδιά να φορεί μάσκες και γάντια και να μην έχει προηγουμένως ασχοληθεί με την αλλαγή πανών υγείας των παιδιών, ακολουθώντας το πρωτόκολλο για τους χώρους εστίασης.
- Επίσης, το προσωπικό θα πρέπει να μεριμνά για το πλύσιμο των χεριών των παιδιών.

9. Άλλα μέτρα

- Υπάρχουν πολλά ζητήματα που προκύπτουν και δεν σχετίζονται με τον COVID-19, όταν ανοίγουν ξανά δημόσια κτίρια και χώροι που έχουν κλείσει για παρατεταμένες περιόδους. Για παράδειγμα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί η ασφάλεια του συστήματος νερού του κτιρίου. Δεν είναι απαραίτητο να καθαριστούν τα συστήματα εξαερισμού, εκτός από τη συνήθη συντήρηση, ως μέρος της μείωσης του κινδύνου για COVID 19.
- Έλεγχος του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης, ώστε να αποκατασταθούν άμεσα τυχόν βλάβες.
- Εξασφάλιση επάρκειας όλης της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής για την εφαρμογή της υγιεινής των χεριών και της αναπνευστικής υγιεινής από τους εργαζόμενους και τα παιδιά:
  - Υγρό σαπούνι σε κάθε νιπτήρα και χαρτοπετσέτες
  - Ποδοκίνητοι κάδοι που κλείνουν, εκεί και όπου υπάρχει δυνατότητα (εναλλακτικά οι σακούλες θα πρέπει να απορρίπτονται καθημερινά)
  - Χαρτομάντιλα
  - Αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα.
- Μέριμνα ώστε οι νιπτήρες στις τουαλέτες να διαθέτουν πάντα φιάλη με υγρό σαπούνι και χαρτοπετσέτες μίας χρήσης, οι οποίες πρέπει να απορρίπτονται σε κάδους που θα είναι δίπλα στους νιπτήρες.
- Μέριμνα ώστε όλοι οι κάδοι απορριμμάτων να διαθέτουν ποδοκίνητο καπάκι και να περιέχουν πλαστική σακούλα μίας χρήσης.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Επιμελής και συχνός καθαρισμός των αντικειμένων κοινής χρήσης.
- Ανάρτηση έντυπων οδηγιών ατομικής υγιεινής.
- Πρόβλεψη για την απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου και την εφαρμογή των μέτρων σε περίπτωση απουσίας προσωπικού (αριθμητικά και ποιοτικά).
- Παρακολούθηση των εξελισσόμενων επιδημιολογικών δεδομένων και σε περίπτωση επέκτασης της διασποράς του νέου κορωνοϊού στην κοινότητα, επικαιροποίηση των μέτρων, σύμφωνα με τις οδηγίες της Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχους Λοιμωδών Νοσημάτων (ΠΕΕ&ΕΛΝ).
- Τα προγράμματα θεραπευτικής υδροθεραπείας και κολύμβησης θα λειτουργούν σύμφωνα με τα «*Μέτρα προφύλαξης κατά της εξάπλωσης του COVID-19 για τους υπεύθυνους Κολυμβητηρίων/Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών*» του Υπουργείου Υγείας (Παράρτημα 2).
- Κατά το διάλειμμα, τα πολυπαιχνίδια και η αμμοδόχος στην αυλή του Ειδικού Σχολείου θα παραμείνουν κλειστά, ώστε να μην χρησιμοποιούνται από τα παιδιά. Μπορούν να αξιοποιηθούν τα ατομικά παιχνίδια, νοουμένου ότι θα τηρούνται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ασφάλειας.
- Για τη μεταφορά των μαθητών/τριών με λεωφορεία, θα πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «*Οδηγίες για μέτρα ελέγχου και πρόληψης της διασποράς του ιού COVID-19 σε λεωφορεία και άλλα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς*» (Παράρτημα 3).

Β. Απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εκδήλωσης συμπτωμάτων κορωνοϊού COVID-19 από παιδί ή εργαζόμενο σε Ειδικό Σχολείο

- Σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα, ο ιός μπορεί να προκαλέσει ήπια γριπώδη συμπτωματολογία όπως: πυρετό, βήχα, πονόλαιμο, αγευσία/ανοσμία, δυσκολία στην αναπνοή, μυαλγίες, καταβολή.
- Σε σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να εμφανιστούν σοβαρή πνευμονία, σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, σήψη και σηπτικό σοκ και θάνατος. Τα άτομα που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου (π.χ. ηλικιωμένοι, καρδιοπαθείς, άτομα με σακχαρώδη διαβήτη, ηπατοπάθειες ή πνευμονοπάθειες, ανοσοανεπάρκεια) είναι πιθανότερο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο.
- Πρέπει να γίνεται αξιολόγηση των παιδιών για ενδεχόμενα συμπτώματα

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

σύμφωνα με τη «*Λίστα Κλινικών Συμπτωμάτων για Καθημερινό Αυτοέλεγχο*» (Παράρτημα 1) στο σπίτι πριν την άφιξή τους στο σχολείο. Παράλληλα, θα πρέπει να αξιολογούνται τα πιθανά συμπτώματα με την άφιξη των παιδιών στο σχολείο.

- Σε περίπτωση που παιδί ή εργαζόμενος εμφανίζει συμπτώματα, απομονώνεται σε ειδικά διαμορφωμένο καλά αεριζόμενο χώρο, τοποθετείται χειρουργική μάσκα, εάν είναι δυνατό.
- Η διεύθυνση του σχολείου θα πρέπει να επικοινωνήσει ΑΜΕΣΑ με τους γονείς/κηδεμόνες του παιδιού για την άμεση παραλαβή του. Οι γονείς/κηδεμόνες προτρέπονται να επικοινωνήσουν με τους Προσωπικούς τους Ιατρούς/Παιδιάτρους, για περαιτέρω οδηγίες. Εάν το παιδί/άτομο βρίσκεται υπό την προστασία του κράτους, η διεύθυνση του σχολείου θα επικοινωνήσει με τους υπεύθυνους λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
- Σε περίπτωση που ασθενής με ύποπτη λοίμωξη χρειάζεται να μεταφερθεί σε κλινική COVID-19/Ιατρείο Δημόσιας Υγείας ενημερώνεται άμεσα το νοσηλευτήριο μέσω του 1420, ώστε να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα πρόληψης και ελέγχου διασποράς της λοίμωξης.
- Τα επιβεβαιωμένα κρούσματα του COVID-19 θα πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό από τον Θεράποντα Ιατρό τους με την επιστροφή τους στο σχολείο.

Γ. Γενικές οδηγίες για μείωση της πιθανότητας διασποράς του ιού COVID-19 στα Ειδικά Σχολεία

- Παραμονή παιδιών σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο.
- Περιορισμός των μετακινήσεων στο σχολείο και καλός αερισμός των κοινόχρηστων χώρων.
- Διατήρηση αναγκαίων αποστάσεων τουλάχιστον ενός (1) μέτρου μεταξύ των παιδιών.
- Αποφυγή γευμάτων σε τραπεζαρία. Η σίτιση να γίνεται στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Δεν επιτρέπονται άσκοπες επισκέψεις από άτομα εκτός του προσωπικού.
- Χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, ρόμπας μίας χρήσης και γαντιών από το άτομο που φροντίζει το κάθε παιδί/άτομο. Αποφεύγεται η επαφή των χεριών με τη μάσκα. Η μάσκα απορρίπτεται όταν είναι εμφανώς

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

λερωμένη ή βρεγμένη, καθώς και μετά τη χρήση. Στη συνέχεια εφαρμόζεται υγιεινή των χεριών.

- Εφαρμογή υγιεινής των χεριών μετά από κάθε επαφή με το άτομο/παιδί ή το άμεσο άψυχο περιβάλλον του, πριν και μετά την προετοιμασία φαγητού, πριν το φαγητό και μετά τη χρήση της τουαλέτας.
- Χρήση χαρτοπετσετών μίας χρήσης μετά το πλύσιμο των χεριών με νερό και σαπούνι.
- Εφαρμογή αναπνευστικής υγιεινής από το παιδί, εάν είναι δυνατό (κάλυψη στόματος και μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος, χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, χαρτομάντιλων ή εσωτερικού του αγκώνα), καθώς και υγιεινής των χεριών.
- Προσεκτική απόρριψη των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για κάλυψη της μύτης και του στόματος στον κάλαθο απορριμμάτων ή σχολαστικό πλύσιμο στην περίπτωση που αυτά δεν είναι μίας χρήσης.
- Αποφυγή άμεσης επαφής με γυμνά χέρια, με σωματικά υγρά, ιδιαίτερα σάλιο, πτύελα ή άλλες αναπνευστικές εκκρίσεις και κόπρανα και εφαρμογή γαντιών μίας χρήσης. Μετά από οποιαδήποτε επαφή ακολουθεί υγιεινή των χεριών.
- Τοποθέτηση των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν από τα παιδιά και το προσωπικό, π.χ. γάντια, μάσκες, χαρτομάντιλα κ.λπ. σε σακούλα που δένει μέσα στο δωμάτιο, πριν την απόρριψή τους μαζί με τα οικιακά απορρίμματα.
- Τα αντικείμενα των παιδιών/ατόμων όπως πιάτα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα, πετσέτες, σεντόνια, μετά από καλό πλύσιμο >60°C επαναχρησιμοποιούνται.
- Καθαρισμός και απολύμανση επιφανειών και αντικειμένων στο δωμάτιο/αίθουσα του παιδιού/ατόμου καθημερινά με κοινό απορρυπαντικό ή σαπούνι, ξέπλυμα και στη συνέχεια απολύμανση σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2».
- Συνεχής καθαρισμός της τουαλέτας σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Τουαλέτα».
- Τοποθέτηση λερωμένων ρούχων, πετσετών και κλινοσκεπασμάτων σε ξεχωριστό σάκο για τα άπλυτα με προσοχή, για αποφυγή επαφής με το δέρμα και τα ρούχα. Πλύσιμο στο πλυντήριο με κοινό οικιακό απορρυπαντικό σε υψηλή θερμοκρασία (60°C-90°C) και καλό στέγνωμα (μπορούν να χρησιμοποιηθούν και υδροδιαλυτοί σάκοι που μπαίνουν απευθείας στο πλυντήριο και διαλύονται στον κάδο πλυντηρίου

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

αυτόματα).

- Τα σκεύη φαγητού των παιδιών να πλένονται ξεχωριστά με ζεστό νερό και απορρυπαντικό από άτομο που φορά γάντια ή στα πλυντήρια πιάτων.
- Χρήση γαντιών και ρόμπας μίας χρήσης κατά τη διάρκεια καθαρισμού επιφανειών και αποκομιδής λερωμένων με σωματικά υγρά ρούχων, πετσετών και κλινοσκεπασμάτων. Ακολουθεί υγιεινή των χεριών.
- Όλα τα μέλη του προσωπικού θεωρούνται στενές επαφές και παρακολουθούν την υγεία τους.

1. Διαχείριση στενών επαφών (προσωπικό, παιδιά)

Άτομα που ήρθαν σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19 παρακολουθούν την υγεία τους από την ημέρα της τελευταίας επαφής και για 14 ημέρες. Στην περίπτωση που εμφανίσουν τα προαναφερόμενα συμπτώματα θα πρέπει να έρθουν άμεσα σε επαφή με τον ιατρό τους. Σκόπιμη είναι η τακτική (καθημερινή) και κατά προτίμηση άμεση επικοινωνία των στενών επαφών με επαγγελματία υγείας για όλη τη διάρκεια της παρακολούθησης.

Για όλο το διάστημα της παρακολούθησης (14 ημέρες) πρέπει να εφαρμόζονται τα παρακάτω:

- Διαμονή σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο που χρησιμοποιείται μόνο από το άτομο αυτό.
- Περιορισμός όσων φροντίζουν το άτομο, ιδανικά ένα άτομο που δεν ανήκει σε ομάδα υψηλού κινδύνου (δηλαδή δεν είναι μεγάλης ηλικίας και δεν έχει χρόνιο νόσημα).
- Δεν επιτρέπονται επισκέψεις.
- Διαμονή των υπόλοιπων μελών της οικογένειας σε διαφορετικό δωμάτιο και εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τήρηση απόστασης τουλάχιστον δύο (2) μέτρων από το άτομο.
- Χρήση διαφορετικής τουαλέτας.
- Περιορισμός των μετακινήσεων του ατόμου στο σπίτι, όσο είναι δυνατό.
- Καλός αερισμός των κοινόχρηστων χώρων.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Καλό πλύσιμο των χεριών πριν και μετά από κάθε επαφή με το άτομο ή το περιβάλλον του (δωμάτιο, αντικείμενα), πριν και μετά την προετοιμασία φαγητού, πριν το φαγητό και μετά τη χρήση της τουαλέτας, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «*Τουαλέτα*».
  - Συνεχής κάλυψη στόματος και της μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος.
  - Προσεκτική απόρριψη των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για κάλυψη της μύτης και του στόματος, σχολαστικό πλύσιμο στην περίπτωση που αυτά δεν είναι μίας χρήσης.
  - Αποφυγή άμεσης επαφής με σωματικά υγρά του ασθενούς, ιδιαίτερα σάλιο, πτύελα ή άλλες αναπνευστικές εκκρίσεις και κόπρανα με γυμνά χέρια και εφαρμογή γαντιών μίας χρήσης. Σωστή εφαρμογή της υγιεινής των χεριών.
  - Αποφυγή επαφής με δυνητικά μολυσμένα αντικείμενα του ασθενούς όπως πιάτα, ποτήρια, μαχαιροπίρουνα, πετσέτες, σεντόνια, τα οποία μετά από σχολαστικό πλύσιμο επαναχρησιμοποιούνται.
  - Καθαρισμός και απολύμανση επιφανειών και αντικειμένων στο δωμάτιο σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «*Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2*».
  - Καθαρισμός της τουαλέτας καθημερινά με τον ίδιο τρόπο.
- 2. Στην περίπτωση που το άτομο εμφανίσει συμπτώματα αναπνευστικής λοίμωξης (π.χ. πυρετό, βήχα, πονόλαιμο, δυσκολία στην αναπνοή) καλεί άμεσα τον Προσωπικό του Ιατρό για περαιτέρω οδηγίες**
- Τα άτομα (παιδιά/εργαζόμενοι) που θεωρούνται στενές επαφές πρέπει να έχουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο μετάβασης σε συγκεκριμένο νοσηλευτήριο, εάν προκύψει ανάγκη.
  - Προηγούμενη ενημέρωση του νοσηλευτηρίου που θα υποδεχτεί συμπτωματικό ασθενή πριν τη μετάβασή του και συγκατάθεση από τους γονείς/κηδεμόνες.
  - Χρήση από τον ασθενή απλής χειρουργικής μάσκας κατά τη μετάβαση του στο νοσηλευτήριο.
  - Μη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ιδιωτικό όχημα με ανοικτά τα παράθυρα ή ασθενοφόρο.

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

- Εφαρμογή αναπνευστικής υγιεινής από τον ασθενή (κάλυψη στόματος και μύτης κατά τη διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος, χρήση απλής χειρουργικής μάσκας, χαρτομάντιλων ή εσωτερικού του αγκώνα), καθώς και υγιεινής των χεριών, εάν είναι εφικτό.
- Τήρηση απόστασης τουλάχιστον δύο (2) μέτρων από τους γύρω του, τόσο κατά τη διάρκεια της μετάβασης στο νοσηλευτήριο όσο και κατά τη διάρκεια της αναμονής για εξέταση.
- Καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που λερώθηκαν κατά τη διάρκεια της μετάβασης του ασθενούς στο νοσηλευτήριο από αναπνευστικές εκκρίσεις ή άλλα σωματικά υγρά, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας «Καθαρισμός και Απολύμανση Νο 2».

3. Άτομα με υποκείμενα νοσήματα

- Σε περίπτωση παιδιών/ατόμων με υποκείμενα νοσήματα θα πρέπει να υπάρχει τακτική επικοινωνία των γονέων ή των ίδιων των ατόμων με τον Προσωπικό τους Ιατρό. Σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων, η απόφαση για νοσηλεία εν αναμονή του αποτελέσματος είναι στην κρίση του υπεύθυνου ιατρού και βασίζεται στη κλινική εικόνα, αλλά και το υποκείμενο νόσημα του ασθενούς.

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Υπουργείο Υγείας
28 Αυγούστου 2020

Οδηγίες για μέτρα ελέγχου και πρόληψης της διασποράς του ιού COVID- 19 σε λεωφορεία και άλλα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Τα πιο κάτω αφορούν, κυρίως, λεωφορεία αλλά και άλλα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, όπου μπορούν να εφαρμοστούν.

1. Διευθετήσεις για την αυστηρή τήρηση κανόνων ατομικής υγιεινής από τους οδηγούς και τους επιβάτες

α. Στους σταθμούς λεωφορείων και στους εσωτερικούς/εξωτερικούς χώρους αναμονής για επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών πρέπει να αναρτώνται σε περίοπτα σημεία αφίσες/οδηγίες για την απολύμανση των χεριών και την εφαρμογή κανόνων ατομικής υγιεινής από τους οδηγούς και τους επιβάτες.

β. Στους σταθμούς λεωφορείων, όπου παρέχονται υγειονομικές διευκολύνσεις και διευκολύνσεις καθαρισμού, πρέπει να υπάρχουν σημεία απολύμανσης με τρεχούμενο νερό και σαπούνι ή αντισηπτικό υγρό περιεκτικότητας μεγαλύτερης από 60% σε οινόπνευμα. Η απολύμανση ισχύει και τις εισόδους των λεωφορείων.

γ. Εντός των μέσων μαζικής μεταφοράς πρέπει να παρέχεται συνεχής ενημέρωση στους επιβάτες για τα συμπτώματα της λοίμωξης, τα μέτρα πρόληψης και τις ενέργειες σε περίπτωση που εμφανιστεί κρούσμα σε επιβάτη. Μπορεί να χρησιμοποιηθούν ενημερωτικά φυλλάδια, προβολή ενημερωτικών σποτ, ηχητικών μηνυμάτων κ.λπ.

2. Διευθετήσεις για φυσική και κοινωνική αποστασιοποίηση των οδηγών από τους επιβάτες

α. Στους σταθμούς λεωφορείων ή άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς πρέπει να αποφεύγεται ο συγχρωτισμός των οδηγών και επιβατών και να τηρούνται οι αποστάσεις των 2 μέτρων.

β. Στα λεωφορεία, σε κάθε διπλή θέση θα πρέπει να κάθεται ένας επιβάτης. Οι θέσεις πίσω από τον οδηγό θα πρέπει να μένουν κενές.

γ. Η χρήση μάσκας για τους οδηγούς λεωφορείων ή άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς καθώς και για τους επιβάτες στις δημόσιες συγκοινωνίες είναι υποχρεωτική, δίνοντας προσοχή στην ορθή χρήση και απόρριψή της αμέσως μετά την έξοδό τους από το λεωφορείο, σε κλειστούς ποδοκίνητους κάδους.

δ. Δεν επιτρέπεται η επιβίβαση ατόμων πέραν του 50% της δυναμικότητας του λεωφορείου. Ο οδηγός έχει την υποχρέωση να ελέγχει τον αριθμό των επιβατών που βρίσκονται μέσα στο λεωφορείο.

ε. Η επιβίβαση να γίνεται από την μπροστινή είσοδο ενώ η αποβίβαση επιβατών από το λεωφορείο να προτιμάται να γίνεται από τις πλαϊνές εισόδους ή τις εισόδους στο πίσω μέρος του λεωφορείου. Εάν δεν υπάρχουν πλαϊνές ή πίσω έξοδοι, η αποβίβαση να γίνεται από την μπροστινή είσοδο αλλά όχι ταυτόχρονα με την επιβίβαση. Η σήμανση για τις εισόδους/εξόδους να είναι ευκρινής.

3. Διευθετήσεις για αερισμό, καθαρισμό, απολύμανση των μέσων μαζικής μεταφοράς, υγειονομικών διευκολύνσεων και διευκολύνσεων καθαρισμού καθώς και για διαχείριση αποβλήτων

α. Καθημερινός καθαρισμός και απολύμανση, ιδιαίτερα των επιφανειών που αγγίζονται συχνά, όπως λαβές και ράγες. Συνιστάται ο καθαρισμός των συχνά αγγιζόμενων επιφανειών σε

μεταφορικό μέσο, μετά από κάθε διαδρομή ή ανά 3 διαδρομές στις περιπτώσεις των λεωφορείων Τακτικών Επιβατικών διαδρομών με κόμιστρο ανά επιβάτη.

β. Τα μέσα μεταφοράς καθώς και οι χώροι αναμονής για επιβίβαση/αποβίβαση επιβατών, πρέπει να διατηρούνται καλά αεριζόμενοι με καθαρό αέρα όσο το δυνατόν περισσότερο και να καθαρίζονται συχνά και προσεκτικά με ουδέτερο απορρυπαντικό, ακολουθούμενη από απολύμανση επιφανειών με απολυμαντικό αποτελεσματικό κατά των ιών. Προτείνεται 0,05-0,1% υποχλωριώδες νάτριο (NaClO) (αραίωση 1:50, εάν χρησιμοποιείται λευκαντικό νοικοκυριού, το οποίο συνήθως είναι σε αρχική συγκέντρωση 2,5 έως 5%. Για επιφάνειες που μπορούν να υποστούν βλάβη από υποχλωριώδες νάτριο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για απολύμανση μετά τον καθαρισμό, προϊόντα που βασίζονται σε αιθανόλη (τουλάχιστον 70%).

γ. Ο καθαρισμός δημόσιων τουαλετών, νεροχύτη, ντους και εγκαταστάσεων υγιεινής που χρησιμοποιούνται από πολλά άτομα σε σταθμούς λεωφορείων πρέπει να γίνεται προσεκτικά. Προτιμάται η χρήση ενός απολυμαντικού αποτελεσματικού έναντι ιών, όπως 0,1% υποχλωριώδες νάτριο ή άλλα εγκεκριμένα προϊόντα σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης που παρέχονται από τον κατασκευαστή. Επίσης κατά τη χρήση της τουαλέτας συστήνεται να κλείνει το καπάκι πριν από τη χρήση φλοτέρ (καζανάκι). **Επίσης καθαρισμός των χεριών ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ από τη χρήση/καθαρισμό της τουαλέτας. Τέλος αποφυγή συγχρωτισμού μέσα στους κλειστούς χώρους της τουαλέτας με αυστηρή τήρηση των παραπάνω μέτρων. Συστήνεται να γίνεται έλεγχος των ατόμων και του αριθμού που μπαίνουν στις τουαλέτες ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατό ο συγχρωτισμός τους στον χώρο της τουαλέτας.**

δ. Το προσωπικό που ασχολείται με τον καθαρισμό πρέπει να φοράει ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό (μάσκα, γάντια, ρουχισμός εργασίας που θα πλένεται καθημερινά) κατά την εκτέλεση δραστηριοτήτων καθαρισμού.

ε. Τα υλικά καθαρισμού πρέπει να πλένονται και να απολυμαίνονται σωστά στο τέλος κάθε χρήσης καθαρισμού.

στ. Η σωστή υγιεινή των χεριών πρέπει να διασφαλίζεται από το προσωπικό καθαρισμού, κάθε φορά που αφαιρείται ο ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός.

* Σε ό,τι αφορά τα οχήματα, να γίνεται σωστός αερισμός ανά πάσα στιγμή. Να μην χρησιμοποιούνται κλιματιστικά συστήματα με ανακύκλωση αέρα και να ενθαρρύνεται η χρήση παραθύρων, πάνελ φεγγίτη και ανεμιστήρων για αύξηση της αντικατάστασης με καθαρό αέρα. Τα μέτρα αυτά πρέπει να προσαρμόζονται βάσει τοπικών συνθηκών, αναγκών και τύπων οχημάτων και άλλου εξοπλισμού που χρησιμοποιείται.

4. Διαχείριση ύποπτου κρούσματος

α. Για κάθε επιβάτη που θα αναπτύξει συμπτώματα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού (πυρετός, βήχας, πονόλαιμος, πόνος στο στήθος, διάρροια) εφαρμόζουν τα ακόλουθα:

- Απομονώνεται σε χώρο του λεωφορείου σε απόσταση μεγαλύτερη των 2 μέτρων από τους άλλους επιβάτες και ενημερώνεται ο οδηγός.
- Χρησιμοποιείται μάσκα ή κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντηλο όταν φταρνίζεται, σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη μάσκα. Στους ασθενείς ταξιδιώτες θα πρέπει να παρέχονται πλαστικές σακούλες για την ασφαλή απόρριψη των αποβλήτων (π.χ. χρησιμοποιημένες ιατρικές μάσκες και χαρτομάντιλα).

- Ενημερώνεται η Υπηρεσία Ασθενοφόρων στο τηλέφωνο 1420 (24ωρο) από τον οδηγό του λεωφορείου. Δίνονται στοιχεία για το ύποπτο κρούσμα και τον σταθμό λεωφορείου στον οποίο θα μεταφερθεί το ύποπτο κρούσμα.
- Στο σταθμό λεωφορείου μεταφέρεται σε χώρο προσωρινής απομόνωσης που έχει καθοριστεί από την αρμόδια Αρχή μέχρι να μεταφερθεί σε ιατρικό κέντρο. Σημειώνεται ότι στον σταθμό λεωφορείου το ύποπτο κρούσμα αποβιβάζεται τελευταίο.
- Εάν τέτοιος χώρος δεν είναι διαθέσιμος, τότε ο ασθενής ταξιδιώτης θα πρέπει να περιμένει σε ένα μέρος στον σταθμό ξεχωριστά από άλλα πρόσωπα (2 μέτρα). Αυτό θα αποφασιστεί από την αρμόδια Αρχή βάσει αξιολόγησης κινδύνου και διαθέσιμων δυνατοτήτων.
- Ακολουθεί σχολαστική απολύμανση του λεωφορείου **σύμφωνα με την προσωρινή οδηγία για τον περιβαλλοντικό καθαρισμό μη ιατρικών εγκαταστάσεων που έχουν εκτεθεί σε SARS-CoV-2, η οποία μπορεί να βρεθεί: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/interim-guidance-environmental-cleaning-non-healthcare-facilities-exposed-2019>.**
- **Απόβλητα (π.χ. χρησιμοποιούμενες μάσκες και χαρτομάντιλα) θα πρέπει να τοποθετούνται σε σακούλες, να κλείνονται ερμητικά και να απορρίπτονται με ασφάλεια.**

β. Με βάση τη σχετική νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία και τον περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμο, οι οδηγοί λεωφορείων ή άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς άλλα και ο κάθε επιβάτης οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ατομικής υγιεινής και ατομικής προφύλαξης στους σταθμούς λεωφορείων ή άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς, στους εσωτερικούς/εξωτερικούς χώρους αναμονής για επιβίβαση και στους χώρους αποβίβασης επιβατών. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Σχολαστικό πλύσιμο των χεριών με νερό και σαπούνι ή όταν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα με αντισηπτικό διάλυμα περιεκτικότητας μεγαλύτερης από 60% σε οινόπνευμα. Η απολύμανση των χεριών πρέπει να γίνεται πριν την επιβίβαση και μετά την αποβίβαση από το λεωφορείο.
- Αποφυγή άσκοπων αγγιγμάτων με τα χέρια, της μύτης του στόματος και των ματιών και κάλυψη του στόματος και της μύτης με το μανίκι λυγισμένου αγκώνα (όχι με το χέρι) ή με χαρτομάντιλο σε περίπτωση βήχα ή φτερνίσματος.
- Μη χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής μεταφοράς από τους επιβάτες που παρουσιάζουν συμπτώματα του ιού.
- Αποφυγή άσκοπων αγγιγμάτων σε επιφάνειες και αντικείμενα στους σταθμούς και εντός των λεωφορείων ή άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς.
- Χρησιμοποίηση της μάσκας με ορθό τρόπο. Η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική σε οδηγούς λεωφορείων και άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς καθώς και για τους επιβάτες.
- Εφαρμογή οποιονδήποτε άλλων μέτρων που έχουν καθοριστεί από την εκτίμηση του κινδύνου.
- Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η κράτηση θέσης στο λεωφορείο μέσω διαδικτύου ή τηλεφώνου.

5. Προμήθειες και εξοπλισμός

Επαρκείς προμήθειες μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) πρέπει να υπάρχουν στο λεωφορείο που συμπεριλαμβάνουν:

- Ιατρικές μάσκες προσώπου
- Γάντια μιας χρήσης
- Προμήθειες για την υγιεινή χεριών (π.χ. σαπούνι και αλκοολούχο διάλυμα τουλάχιστον 60% αιθανόλη για τρίψιμο των χεριών)
- Χαρτομάντιλα
- Πλαστικές σακούλες για απόρριψη.

6. Όλα τα μέσα ατομικής προστασίας, απολύμανσης, καθαρισμού, πινακίδες, ανακοινώσεις κ.ά. πρέπει να παρέχονται από τον εργοδότη.

Μέτρα προφύλαξης κατά της εξάπλωσης του COVID-19 για τους υπεύθυνους Κολυμβητηρίων / Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών

Το Υπουργείο Υγείας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για προστασία της Δημόσιας Υγείας εκδίδει σειρά οδηγιών που θα πρέπει να λαμβάνονται για αποφυγή της διασποράς και την παρεμπόδιση της εξάπλωσης του κορωνοϊού COVID-19, στις εγκαταστάσεις των κολυμβητικών δεξαμενών και προτρέπουν τους εργαζόμενους των Κολυμβητηρίων / Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών να εφαρμόζουν τα πιο κάτω μέτρα προστασίας.

Σημειώνεται πως για σκοπούς αυτών των οδηγιών, ως εργαζόμενοι στα κολυμβητήρια θεωρούνται όλο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με το κοινό ή βρίσκεται στους χώρους που επισκέπτεται το κοινό.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να θεωρηθούν ως τα ελάχιστα που θα πρέπει να τηρούνται εφαρμογής. Οι υπεύθυνοι των κολυμβητηρίων συμβουλεύονται όπως παράλληλα διαμορφώσουν ανάλογα και επιπρόσθετα μέτρα σύμφωνα με τη διαμόρφωση και τις συνθήκες που επικρατούν στους χώρους τους.

Αναλυτικότερα η χρήση κολυμβητικών δεξαμενών συνεπάγεται:

- την ανάγκη για αυστηρή τήρηση των γενικών κανόνων και όρων υγιεινής
- την ανάγκη λήψης μέτρων ατομικής υγιεινής από τους λουόμενους και τους εργαζόμενους
- την καθαριότητα και απολύμανση των κοινόχρηστων και βοηθητικών χώρων
- την ανάγκη διασφάλισης της ποιότητας του νερού των κολυμβητικών δεξαμενών σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας τους

Η τήρηση των μέτρων αποσκοπεί στην παρεμπόδιση της μετάδοσης παθογόνων μεταξύ των λουομένων κατά τη χρήση της κολυμβητικής δεξαμενής.

ΜΕΤΡΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

- Προσωπικό Κολυμβητηρίου (Υποδοχή, Καφετέρια, Καθαριστές, Τεχνικοί, Εκπαιδευτές, Προπονητές καλούνται να εφαρμόζουν τον οδηγό Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία σε συνθήκες Κορωνοϊού του Υπουργείου Υγείας Κύπρου.
<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg7.pdf>
<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg3.pdf>
- Το προσωπικό έχει ευθύνη να επιβλέπει τους πελάτες/λουόμενους για την άριστη συμμόρφωση τους με τις σχετικές οδηγίες.
- Θα πρέπει από τη διεύθυνση του κολυμβητηρίου να διατίθενται γραπτές οδηγίες και εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο της εξάπλωσης του COVID-19 στο προσωπικό έτσι ώστε να γνωρίζει τα συμπτώματα του COVID-19 και να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει έγκαιρα. Σκοπός είναι να μπορεί να ζητήσει κατάλληλη ιατρική βοήθεια και εργαστηριακό έλεγχο και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο μόλυνσης τόσο του κοινού όσο και των άλλων εργαζομένων.
- Επίσης έχει ευθύνη εκεί και όπου διαπιστώσει οποιοδήποτε σύμπτωμα να δρα άμεσα απομακρύνοντας τον πελάτη και ενημερώνοντας παράλληλα τον υπεύθυνο.
- Έλεγχο πελατών στην είσοδο για καθαρισμό των χεριών πριν εισέλθουν στο χώρο της κολυμβητικής δεξαμενής.
- Χρήση μάσκας σε περίπτωση που δεν τηρείται η απόσταση των 2 μέτρων. Να υιοθετηθεί σωστή υγιεινή των χεριών.
- Σε βήχα ή φτέρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με χαρτομάντιλο το οποίο απορρίπτεται αμέσως σε κάδο. Αν αυτό δεν είναι διαθέσιμο, καλύπτεται το στόμα και η μύτη με το εσωτερικό του αγκώνα),

Σε κάθε κολυμβητική δεξαμενή θα πρέπει να καταρτίζεται γραπτό πρόγραμμα για τον καθαρισμό και την απολύμανση των εγκαταστάσεων της καθώς και σχετικές οδηγίες.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αυτό θα καθορίζεται:

Πριν την έναρξη των εργασιών του κολυμβητηρίου θα πρέπει να γίνει σχολαστική καθαριότητα

Τι πρέπει να καθαριστεί/ απολυμανθεί και πόσο συχνά

Πρέπει να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι (χώροι υποδοχής, τουαλέτες, διάδρομοι) και τα σημεία συχνών επαφών (βαθμίδες, κλίμακες, περιφερειακοί διάδρομοι, εξώστες θεατών, αποδυτήρια, ιματιοθήκες χώροι αποχωρητήριων, χώροι λουτρών, καταιονητήρες, νιπτήρες, βρύσες, βατήρες κατάδυσης περίμετρος δεξαμενής, δάπεδα, τοίχοι, γραφεία, πόμολα, κουπαστές σκάλας, συσκευές τηλεφώνου, κλπ) καθαρίζονται επαρκώς και απολυμαίνονται καθημερινά και τακτικά. Ορισμένες επιφάνειες πρέπει να καθαρίζονται μόνο με σαπούνι και νερό είτε γιατί δεν αγγίζονται συχνά, είτε γιατί η εφαρμογή απολυμαντικών δεν είναι ασφαλής για τα παιδιά, εφόσον αυτά κάνουν χρήση της δεξαμενής και των χώρων της.

Για τους εξωτερικούς χώρους απαιτείται κανονικός καθαρισμός και όχι απολύμανση.

Γενικότερα, για τις καθημερινές διαδικασίες απολύμανσης επιφανειών απαιτείται επαφή διάρκειας ενός λεπτού (1') με αντιμικροβιακούς παράγοντες όπως: διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου σε συγκέντρωση 0,1% ή αιθανόλη 70% ή και υπεροξειδίο του υδρογόνου 0,5%. Το απολυμαντικό πρέπει να απλωθεί σε όλες τις επιφάνειες και να παραμείνουν υγρές για τον απαιτούμενο χρόνο επαφής. Το διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου πρέπει να παρασκευάζεται (προσθήκη προϊόντων χλωρίνης σε νερό) λίγο πριν την εφαρμογή. Κατά τη διάρκεια του καθαρισμού και της απολύμανσης θα πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλα γάντια και κατά το τέλος του καθαρισμού ή της απολύμανσης θα πρέπει να πλένονται τα χέρια σχολαστικά με σαπούνι και νερό.

Θα αφήνεται λογικός χρόνος καθαριότητας μεταξύ των προγραμμάτων ούτως ώστε ο χώρος συνεδριών (περιμετρικά κολυμβητικής δεξαμενής) να καθαρίζεται και να απολυμαίνεται αποτελεσματικά με το πέρας κάθε συνεδρίας και εφόσον όλοι οι ασκούμενοι έχουν αποχωρήσει από το χώρο, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας Κύπρου www.pio.gov.cy/coronavirus

Μέτρα προστασίας που αφορούν τους λουόμενους και τους θεατές

Λουόμενοι

Οι λουόμενοι που χρησιμοποιούν την κολυμβητική δεξαμενή οφείλουν:

- Να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις και τις οδηγίες του προσωπικού
- Να ακολουθούν τους κανόνες ατομικής υγιεινής που είναι αναρτημένοι στους χώρους της κολυμβητικής δεξαμενής (πλύσιμο των χεριών, ατομικό λουτρό καθαριότητας, χρήση σαγιονάρας στα αποδυτήρια).
- Να λαμβάνουν **υποχρεωτικά** λουτρό καθαριότητας πριν από τη χρήση της κολυμβητικής δεξαμενής.
- Σε περίπτωση χρήσης των αποχωρητηρίων των εγκαταστάσεων, να λαμβάνουν **λουτρό καθαριότητας εκ νέου** πριν την είσοδό τους στη δεξαμενή.
- Να κάνουν υποχρεωτικά χρήση του ποδολουτήρα, ο οποίος περιέχει υδατικό διάλυμα με 0,3-0,6% διαθέσιμο χλώριο προς απολύμανση των ποδιών, πριν την είσοδό τους στη δεξαμενή
- Να φέρουν αδιάβροχο κάλυμμα κεφαλής (σκουφάκι).
- Να μην εισέρχονται στη δεξαμενή αν πάσχουν από δερματική πάθηση. Άτομα με εκτεταμένες εκδορές, φλύκταινες ή ανοικτά τραύματα οφείλουν να ενημερώνονται για τον κίνδυνο μόλυνσης που διατρέχουν και να αποφεύγουν τη χρήση της δεξαμενής.

Μέγιστος αριθμός λουομένων στην κολυμβητική δεξαμενή:

Ο μέγιστος αριθμός λουομένων που μπορεί να βρίσκεται κάθε στιγμή στην κολυμβητική δεξαμενή λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη τήρησης των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης (2 μέτρα) εντός της κολυμβητικής δεξαμενής,

στο πλαίσιο αποφυγής μετάδοσης του κορωνοϊού υπολογίζεται προς το παρόν ως εξής:

- **Ανοιχτές κολυμβητικές δεξαμενές: 1 λουόμενος για κάθε 2,5τ.μ. επιφάνειας ύδατος.**
- **Κλειστές κολυμβητικές δεξαμενές: 1 λουόμενος για κάθε 5 τ.μ. επιφάνειας ύδατος.**

Η ως άνω αναλογία θα επικαιροποιείται με νεότερες οδηγίες και με βάση τα νέα επιστημονικά στοιχεία σύμφωνα με την πορεία της εξέλιξης της πανδημίας του κορωνοϊού Sars CoV2.

Θεατές

- Οι θεατές οφείλουν να τηρούν τις απαραίτητες αποστάσεις (2m) κατά την παραμονή τους στους εξώστες των κολυμβητικών δεξαμενών.
- Οι θεατές οφείλουν να παραμένουν στους χώρους των εξωστών και να μην εισέρχονται στους χώρους των λουομένων

ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΧΩΡΟΥ

Όλοι οι χώροι του κολυμβητηρίου πρέπει να αερίζονται καλά. Εφόσον η χρήση φυσικού εξαερισμού δεν είναι εφικτή χρησιμοποιείται μηχανικός εξαερισμός.

http://www.cylaw.org/KDP/data/1996_1_368.pdf

Ο αερισμός των χώρων δεν πρέπει να δημιουργεί άμεσα ρεύματα αέρα στους λουόμενους.

Μέτρα προστασίας της ποιότητας του νερού των κολυμβητικών δεξαμενών

Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για τη διασφάλιση της ποιότητας του νερού της κολυμβητικής δεξαμενής, και της απολύμανσης που πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμοί του 1996. **Η ποιότητα θα βεβαιώνεται με τη διενέργεια μίας**

δειγματοληψίας ανά δεκαπενθήμερο στις μικροβιολογικές παραμέτρους που καθορίζονται από τη Νομοθεσία.

Το σύστημα ανακυκλοφορίας του νερού των κολυμβητικών δεξαμενών θα πρέπει να εξασφαλίζει πλήρη ανανέωση του ύδατος σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τεσσάρων (4) ωρών ή σε διάστημα έξι (6) ωρών σε ειδικές περιπτώσεις. Η ανανέωση πρέπει να επιτυγχάνεται είτε με συνεχή ροή νέου καθαρού νερού, είτε με ανακυκλοφορία του νερού των δεξαμενών μετά από προηγούμενο καθαρισμό και απολύμανση. Το σύστημα ανακυκλοφορίας-καθαρισμού-απολύμανσης του νερού θα λειτουργεί όλες τις ώρες χρησιμοποίησης των δεξαμενών και πέραν αυτών για τόσο χρόνο, όσο απαιτείται για την εξασφάλιση του νερού διαυγούς και κατάλληλου από μικροβιολογική άποψη.

Ο Π.Ο.Υ. προτείνει τιμές υπολειμματικού χλωρίου 1- 3 mg/L, ενώ όταν γίνεται αυστηρή και απαρέγκλιτη τήρηση όλων των κανόνων υγιεινής κατά τη χρήση των κολυμβητικών δεξαμενών (ανακυκλοφορία νερού, αυστηρή χρήση καταιονητήρων (ντους) και κατά το δυνατόν και ποδολουτήρων-όπου υπάρχουν- πριν την είσοδο στη δεξαμενή, χρήση προστατευτικού σκούφου, κλπ), συνιστάται για προληπτικούς λόγους η τιμή του υπολειμματικού χλωρίου να ανέρχεται στα 1,5 mg/L. **Η συχνότητα ελέγχου του υπολειμματικού χλωρίου συστήνεται να γίνεται 4 φορές την ημέρα. Τα αποτελέσματα καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο ελέγχου.**

Απολύμανση σε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος SARS CoV-2 σε κολυμβητική δεξαμενή

Σε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος λοίμωξης SARS-CoV-2 σε κάθε κολυμβητική δεξαμενή πρέπει να καταρτίζεται πρόγραμμα για τον καθαρισμό και την απολύμανση των χώρων, των επιφανειών και των αντικειμένων.

Η επιλογή μεθόδου της εφαρμογής και αντιστοίχως η χρήση του απαιτούμενου εξοπλισμού πρέπει πάντα να στοχεύει στην αποτελεσματική και με ασφαλή τρόπο καταπολέμηση του ιϊκού φορτίου των μολυσμένων χώρων, επιφανειών

και σημείων, χωρίς την περαιτέρω πρόκληση ρύπανσης καθώς και φθορών και καταστροφής άλλων υλικών και αντικειμένων.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για επιφάνειες που έχουν επιμολυνθεί απαιτείται:

- Διάλυμα 5.000 ppm, ήτοι 20 κουταλάκια του γλυκού (100 ml) οικιακής χλωρίνης (περιεκτικότητας 5.25% σε υποχλωριώδες νάτριο) σε 4 ποτήρια (1 λίτρο) νερό. Απαιτούμενος χρόνος δράσης 10 λεπτά.
- Με διάλυμα συγκέντρωσης 1.000 ppm ήτοι 4 κουταλάκια του γλυκού (20 ml) οικιακής χλωρίνης (περιεκτικότητας 5.25% σε υποχλωριώδες νάτριο) σε 4 ποτήρια (1 λίτρο) νερό. Απαιτούμενος χρόνος δράσης 30 λεπτά.

Μετά την παρέλευση του απαιτούμενου χρόνου δράσης, οι επιφάνειες καθαρίζονται εκ νέου με νερό ώστε να απομακρυνθεί η χλωρίνη. Όταν το απολυμαντικό έχει μεγαλύτερη συγκέντρωση από 200 ppm, να γίνεται απόπλυση της επιφάνειας με καθαρό νερό αφού παρέλθει ο χρόνος επαφής.

Στα σταθερά υφάσματα επειδή είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθούν οι ανωτέρω απολυμαντικές ουσίες, ακολουθείται διαδικασία πλύσης σε υψηλή θερμοκρασία νερού (90°C) με τη χρήση κοινού απορρυπαντικού πλυντηρίου ρούχων ή εναλλακτικά σε χαμηλότερης θερμοκρασίας πλύσης με χρήση προϊόντων με απολυμαντική δράση. Στην περίπτωση που κάποια αντικείμενα δεν μπορούν να καθαριστούν ή/και απολυμανθούν όπως περιγράφεται παραπάνω όπως π.χ. έπιπλα επικαλυμμένα με ταπετσαρία ή στρώματα, μπορεί να ακολουθηθεί μέθοδος καθαρισμού με ατμό.

Σηματοδότηση

Ο εξωτερικός χώρος της κολυμβητικής δεξαμενής θα πρέπει να σηματοδοτηθεί (στο πάτωμα) ώστε οι λουόμενοι να δύνανται να τηρούν εύκολα την απόσταση μεταξύ τους, ίσης των 2 μέτρων.

Τοποθέτηση σχετικών σημάνσεων με πληροφορίες αναφορικά με τον ιό, μέτρα ατομικής υγιεινής και σχετικές προφυλάξεις.

Η χρήση αποδυτηρίων και εσωτερικών ντους διέπεται από τις «Οδηγίες και μέτρα προφύλαξης από τον νέο Κορωνοϊό (SARSCOV-2) για την χρήση σάουνας ή steam bath εντός των αποδυτηρίων» οι οποίες ισχύουν και για τις κολυμβητικές δεξαμενές <https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg55.pdf>.

Τα οποιαδήποτε τραπεζάκια ή ξαπλώστρες σε ανοικτές κολυμβητικές δεξαμενές επιτρέπονται νοουμένου ότι διατηρείτε απόσταση 2 μέτρα από το ένα στο άλλο. Η διεύθυνση δε, θα πρέπει να μεριμνά για την καθαριότητα και απολύμανση τους κάθε φορά που αλλάζει ο χρήστης.

Η διατήρηση της τάξης και της εφαρμογής των μέτρων συμβάλει σημαντικά στην αποφυγή συγχρωτισμού.

Η οποιαδήποτε διακίνηση προμηθευτών ή εργαζομένων στην επιχείρηση επιτρέπεται νοουμένου ότι εφαρμόζονται όλα τα προληπτικά μέτρα.

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Υγειονομικές Υπηρεσίες
6 Ιουλίου 2020